

शातपथिक m. ein Anhänger —, Leser des Çatapathabrahmana WEBER, Lit. 82. — Vgl. शत°.

शातपथीय m. patron. von शतपथी ÇAT. BR. 10,3,3,1.

शातपुत्रक (von शतपुत्र) n. der Besitz von hundert Söhnen gaṇa मनोज्ञादि zu P. 5,1,133.

शातमिष्य adj. (f. ई) unter dem Nakṣatra Çatabhishag geboren P. 4,2,8, Vārtt. 2, Schol.

शातमिष्यी adj. (f. ई) dass. P. 4,3,36. 2,8, Vārtt. 2, Schol.

शातभीरु s. शतभीरु und शीतभीरु.

शातमन्यव adj. (von शतमन्यु) adj. zu Indra in Beziehung stehend, ihm eigen: आधिपत्य KIR. 13,38.

शातमान adj. (f. ई) einen Çatamāna werth u. s. w. P. 5,1,27. — Vgl. मध्यर्ध°.

शातप m. N. pr. eines Mannes Verz. d. B. H. 38,27.

शातपितर nom. ag. von शत् N. 2,16.

शातरात्रिक adj. von शतरात्र Schol. zu KĀTJ. ÇR. 1036,2. 6. 14.

शातलेय m. patron. von शतल gaṇa शुभादि zu P. 4,1,123.

शातवनेय m. patron. von शतवनि RV. 4,39,7.

शातशूर्प (wohl patron. von शत + शूर्प) m. N. pr. eines Mannes Nid. 4,12.

शातशृङ्गिन् (von 1. शात + शृङ्ग) m. N. pr. eines Berges MĀK. P. 33, 13. die Länge in der ersten Silbe durch das Metrum gesichert.

शातश्रुद् (von शतश्रुद्) adj. vom Blitz kommend: ज्योतिष RAGH. 13,82.

शातातप (wohl 1. शात + आतप) m. N. pr. eines Gesetzgebers JĀGĒ. 1,5. Verz. d. B. H. 37,23. No. 1017. 1028. 1283. Verz. d. Oxf. H. 34, 4,9. 266,4,2. 268,4,8. 271,4,1. 279,4,15. 290,4, No. 696. Ind. St. 1,20. 467. 2,23. 9,176. KULL. zu M. 3,94. — Vgl. वृच्छातातप und वृद्ध°.

शाताकर m. N. pr. eines Mannes gaṇa शुभादि zu P. 4,1,123.

शाताकरेय m. patron. von शाताकर ebend.

शातिन् (von शत्) nom. ag. Abhauer: पर्वतपत्न° RAGH. ed. Calc. 3,42.

शात्रव्य (von शत्रु) 1) adj. feindlich: बल R. 6,6,33. यशस् RAGH. 4,42. — 2) m. Feind gaṇa प्रज्ञादि zu P. 5,4,38. AK. 2,8,11. TRIK. 3,3,387. H. 728. an. 3,713. fg. (शत्रो zu lesen). MED. v. 52. HALĀJ. 2,301. MBH. 8,1323. ÇIC. 9,14. BUAT. 3,81. — 3) n. a) Feindschaft. — b) Feindschaar H. an. MED.

शात्रुतपि (von शत्रुतप) m. pl. N. pr. einer Völkerschaft oder Genossenschaft gaṇa दामन्यादि zu P. 5,3,116.

शात्रुतपीय m. ein Fürst der Çātrūtapī ebend.

शौद् (von शद्) oxyt. UṆĀDIS. 4,97. = शद् P. 3,1,140. 1) das Abfallen; s. पर्ण°. — 2) Gras AK. 3,4,16,92. H. an. 2,235. MED. d. 16. HALĀJ. 3,14. °हरित AK. 2,1,10. H. 933. घृ शोर्षु (= रत्नस्म Comm.) गच्छति der Soma RV. 9,13,6. शौद् द्वाविर्वका दत्तमूलैः (प्रोणामि) VS. 25,1. — 3) Sumpf AK. 1,2,3,9. 3,4,16,92. H. 1090. H. an. MED. HALĀJ. 3,56.

शादन (von शद्) n. das Ausfallen VĀGBH. 7,10. 11,19.

शादल (von शौद्) P. 4,2,88. adj. mit Gras bewachsen AK. 2,1,10. H. 933. HALĀJ. 2,4. n. sg. und pl. Grasplatz, Rasen PĀR. GRHJ. 3,4. JĀGĒ. 3,7. MBH. 3,11036. 11611. 3,3833. 13,2828. HARIV. 583. R. 2,30,14 (16 GORR.). 91,29 (100,26 GORR.). 3,30,14. 73,39. 78,29. 4,60,12. 5,4,4. 9,3,33,1. 6,13,6. KĀM. NĪTIS. 14,30. RAGH. 2,17. VIKR. 37,18. Spr. 2938.

3391. KIR. 3,37. VARĀH. BRH. S. 43,7. 31,2. 88,20. 89,1. 95,34. KATHĀS. 63,7. 111,4. RĀGĀ-TAR. 2,167. 3,223. 6,120. BUĀG. P. 10,20,30. घृति° 18,5. am Ende eines adj. comp. f. आ MBH. 4,2015. HARIV. 8128. R. GORR. 2,63,16. 4,44,86. KIR. 7,26. Für das adj. führt AUFRICHT (UṆĀDIS. Ind.) folgende Stellen auf: शादले धरणीतले BHAVISHJOTTARAP. 122, 42. नहि कोट्यसंस्थे ऽग्नौ तरुर्वति शादलः so v. a. belaubt KSHIRASV. शादलैः कामलतृणैः पूजयेच्च सत्रातुकम् grün, frisch KĀÇIKU. 32,50. das Wort wird häufig fälschlich शादल (auch wohl शादल) geschrieben. शादलवत् (von शादल) adj. mit Rasen bedeckt: दश PĀR. GRHJ. 3,10 (mit उ geschr.).

शादलाभ (शादल + आभा) m. ein best. (grünes) Insect SUÇR. 2,293,4.

शादलित (von शादल) n. das Bedecktsein mit Rasen: न यत्र चाण्डामुकरा विधेत्वणा भुवो रसं शादलितं च गृह्णते BUĀG. P. 10,18,6.

शादलिन् (wie oben) adj. mit Rasen bedeckt: भूमि R. 4,3,19.

शाधि und शार्धौ f. gaṇa वृक्षादि zu P. 4,1,45.

शान् शीशंसति und °ते = शा wetzen, schärfen DUĀTUP. 23,26. P. 3,1,6. VOP. 8,103. 132. AV. PRĪT. 1,87, Comm.

शान 1) m. a) MBH. 13,7175 fehlerhaft für 1. शाण. — 2) = 2. शाण Schleifstein BUAR. zu AK. nach ÇKDR. — 2) f. ई Koloquinthe ÇABDAK. im ÇKDR.

शानि f. SIDDH. K. 247,6,15.

शानित s. शाणित.

शानिल m. N. pr. eines Mannes Verz. d. B. H. 37,24.

शानिश्चर (von शनिश्चर) adj. zu Saturn —, zu seinem Tage (Samstag) in Beziehung stehend, an einem solchen Tage erfolgend: प्रकृषा VET. in LA. (III) 13,9.

1. शात (partic. von 2. शम्) 1) adj. = शमित P. 7,2,27. AK. 3,2,47.

a) beruhigt, zur inneren Ruhe gelangt, frei von aller Leidenschaft H. 811. an. 2,199. MED. t. 63 (शमान्वित mit ÇKDR. zu lesen). HALĀJ. 2, 189. 244. BRH. ĀR. UP. 4,4,23 (vgl. VEDĀNTAS. (Allab.) No. 14. SARVADARCANAS. 59,21. आत ÇAT. BR.). MAITRJUP. 2,4. NṢ. TĀP. UP. in Ind. St. 9,149. R. 2,103,22. RAGH. 12,20. Spr. (II) 1399. 4180. 4772. (I) 2226 (अ°). KATHĀS. 24,105. WEBER, RĀMAT. UP. 336. BUĀG. P. 1,2,26. 3,27,8. 31, 34 (अ°). 4,6,34. 9,19,29. °हृद्य KĀND. UP. 8,8,3. शातात्मन् MAITRJUP. 3,1. M. 1,52. R. 5,81,27. VARĀH. BRH. S. 101,5. °मनस् 60,19. MBH. 3, 7379. ÇĀK. 102. °चेतस् Spr. 3137. चित्त Verz. d. Oxf. H. 229,6,29. 31. 40. KATHĀS. 29,82. BUĀG. P. 3,32,42. मति 1,13,28. sanft von einer Person PAKĀR. 1,14,69. ruhig, still: मृग R. GORR. 2,99,3. RAGH. 14,79. Nacht ÅÇV. GRHJ. 4,6,6. Ort, Zustand u. s. w. MAITRJUP. 6,36. NṢ. TĀP. UP. in Ind. St. 9,122. 126. Spr. (II) 2063. R. 4,44,21. ÇĀK. 13,95. KATHĀS. 3,139. 21,26. शाते वर्त्मनि संस्थिताः HARIV. 1030. BUĀG. P. 3,26, 21. SĀMUKHAK. 38 (neben चौर und मूढ). VP. 1,2,14. 49. 7,13. आनन्द BUĀG. P. 2,2,31. 3,2,15. 25,38. तोय MBH. 3,2511. Spr. 2976. HARIV. 2981. fg. 2986. तेजस् Spr. (II) 2789. mild: Rede ÇAT. BR. 1,1,4,12 (superl.). 7,3,8. 4,8. Spr. 2519, v. l. Geruch BUĀG. P. 3,26,45. बाणौ 5, 2,8. 8,22. Wind ÇĀK. 86. रस (in der Poesie) TRIK. 1,1,126. H. 293. H. an. MED. HALĀJ. 1,92. SĀH. D. 238. न यत्र दुःखं न सुखं न चित्ता न द्वेष-रगौ न च काचिदिच्छा । रसः स शातः कथितो मुनीन्द्रैः सर्वेषु भावेषु शम-